

PROIECT

**privind principalele obiective urmărite
în cazul alegerii ca membru al
Consiliului Superior al Magistraturii**

Judecător *Daniel GRĂDINARU*

”Conștiința fără Dumnezeu este ca o instanță de judecată fără judecător”

(Alphonse de Lamartine)

Despre mine

Sunt judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție din anul 2016, iar din anul 2018 sunt președintele Secției penale.

Am o experiență profesională de peste 20 de ani, numai în funcția de judecător.

Sunt absolvent al Facultății de Drept a Universității București (1997), iar în 1999-2000 am urmat cursurile Institutului Național al Magistraturii. De la absolvire și până în prezent, mi-am desfășurat activitatea în instanțele din București: judecător stagiar și definitiv la Judecătoriile sectorului 2 și 4. În anul 2006 am promovat la Tribunalul București – Secția I penală, unde mi-am desfășurat activitatea până la sfârșitul anului 2008, an în care am promovat la Curtea de Apel București. La această instanță am fost numit președinte al Secției I penale, iar ulterior, prin concurs, am ocupat și funcția de vicepreședinte al Curții de Apel. Totodată, am fost ales membru în Colegiul de conducere în două rânduri, din anul 2012 până în 2016, când am promovat la instanța supremă. În perioada 2009 – 2016, am fost numit purtătorul de cuvânt al Curții de Apel București, fiind și conducătorul Biroul de Informare și Relații Publice.

În toată perioada, am fost preocupat de pregătirea profesională continuă, participând la mai multe programe de formare în țară și în străinătate. Am urmat cursurile de master - Științe penale, dar și de doctorat, obținând titlul de doctor din anul 2015. Am colaborat cu Universitatea Creștină ”Dimitrie Cantemir”, în prezent fiind lector în cadrul Facultății de Științe Juridice și Administrative la două programe de master (Științe penale și Carieră judiciară). Totodată, am calitatea de formator al Institutului Național al Magistraturii (din anul 2014 – Comunicare; din anul 2018 Drept penal) și al Școlii Naționale de Grefieri (din anul 2014 – Drept procesual penal).

Am colaborat cu mai multe edituri de carte juridică (C.H. Beck, Hamangiu, Wolters-Kluwer), publicând lucrări de specialitate, fiind implicat și în prezent în astfel de proiecte.

Consider că am o abordare a problemelor pozitivă, constructivă, centrată pe rezolvare. Cred în adevăr și mă consider o persoană caracterizată prin seriozitate, responsabilitate, calm și respect. Am experiență de lucru în echipă și înțeleg regulile de funcționare a unui organism colegial.

Obiective propuse

I. Inițierea demersurilor pentru adoptarea unei legi a instanței supreme care să reflecte corect rolul și locul acesteia în arhitectura instituțională prescrisă de Constituție

Puterea judecătorească este exercitată de judecători, în fruntea ierarhiei instanțelor aflându-se Înalta Curte de Casație și Justiție, fapt care reclamă un act normativ dedicat acestei instanțe, care să țină seama de specificul activității judecătorului la acest nivel.

Tradiția reglementării este, de altfel, în acest sens, fiind abandonată nejustificat. Instanța supremă a fost înființată printr-o lege specială¹, iar ulterior a avut o lege separată de organizare și funcționarea, până la instaurarea regimului comunist. După anul 1990, a avut din nou o lege proprie², până la adoptarea legii de organizare judiciară care este în vigoare și în prezent.

Instanța supremă îndeplinește un rol aparte în arhitectura sistemului judiciar și îi sunt atribuite, prin Constituție și lege, cele mai înalte responsabilități din perspectiva actului de justiție.

În aceste condiții, este absolut firească recunoașterea la nivel legislativ a particularităților acestei instanțe.

Astfel că, activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să se axeze în principal pe unificarea practicii judiciare, în special prin participarea la soluționarea recursurilor în interesul legii și prin dezlegarea unor chestiuni de drept prin pronunțarea hotărârilor prealabile.

Sigur că pentru aceasta este necesară degrevarea judecătorilor instanței supreme de activitățile de judecată care privesc cauze ce pot fi soluționate fără probleme de către celelalte instanțe. În realizarea acestui obiectiv, voi face toate demersurile pentru inițierea unei legi a Înaltei Curți care să modifice și competența acesteia în toate materiile.

II. Asigurarea unei reale independențe a puterii judecătorești

Una dintre cele mai importante garanții ale independenței justiției o constituie tocmai autonomia și siguranța financiară a puterii judecătorești, acest aspect condiționând buna

---

¹ Legea pentru înființarea Curții de Casație și de Justiție din 12 ianuarie 1861, publicată în Monitorul Oficial al Moldovei nr. 88 din 23 ianuarie 1861 și Monitorul Oficial al Țării Românești nr. 18 din 24 ianuarie 1861

² Legea nr. 56 din 30 iunie 1993 a Curții Supreme de Justiție

---

exercitare a rolului său constituțional, atât în ipostaza sa de putere în stat, cât și în aceea de serviciu public.

1. Asigurarea resurselor materiale și umane necesare bunei funcționări a justiției ca serviciu public, care ar permite o corectă normare a muncii

Din perspectiva Înaltei Curți de Casație și Justiție, este absolut esențială asigurarea unui sediu care să reflecte rolul și importanța instanței supreme, fiind inadmisibil modul în care această problematică a fost ignorată până în prezent de puterea executivă.

Totodată, nu trebuie ignorat un deziderat de mult urmărit, acela de a permite judecătorului să-și desfășoare activitatea în condiții normale, similare cu cele existente în toate sistemele judiciare dezvoltate, nu în situația de supraaglomerare care se înregistrează în prezent.

Astfel, este necesar ca în cadrul întâlnirilor Consiliului pentru management strategic să fie stabilite ca prioritate aceste probleme cărora trebuie să li se găsească cele mai adecvate soluții, la aceste întâlniri participând ministrul Justiției, președintele Consiliului Superior al Magistratului, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă instanța supremă.

Pe lângă rezolvarea problemei sediului, este necesară stabilirea unei scheme de personal adecvată pentru toate categoriile de personal al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În primul rând, toate secțiile instanței supreme trebuie să aibă un număr de judecători care să le permită să își desfășoare activitate la nivel optim. Pentru aceasta este necesar să se facă o evaluare reală a activității fiecărei secții în funcție de specificul activității desfășurate de acestea.

Promovarea judecătorilor la Înalta Curte trebuie să continue să se facă într-o procedură transparentă și pe baza unor criterii clare de evaluare a candidaților, în așa fel încât să accedă la această instanță cei mai buni judecători de la curțile de apel. Astfel, vor fi încurajați să participe la procedurile de selecție toți cei care, în urma evaluării proprii, vor considera că îndeplinesc criteriile de profesionalism și trăsăturile de personalitate și caracter adecvate acestei poziții.

De asemenea, trebuie să se facă demersuri pentru urgentarea declanșării procedurilor de ocupare a posturilor vacante atât cele de judecător, cât și pentru celelalte categorii de personal. Desfășurarea procedurilor de ocupare a locurilor vacante trebuie să se desfășoare pe baza unor calendare realiste (care să poată fi urmate), dar în același timp accelerate, întrucât fiecare loc vacant are consecințe negative asupra activității instanței supreme.

---

2. Asigurarea independenței individuale a judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și sub aspect financiar, prin salarizarea acestora pe baza unor criterii obiective, stabilite prin lege distinctă pentru judecătorii instanței supreme, spre a se afla la adăpost de puterea discreționară a Executivului și la un nivel al indemnizației care să ia în considerare riscurile inerente acesteia și regimul incompatibilităților și interdicțiilor la care sunt supuși, precum și importanța socială a funcției exercitate.

3. Asigurarea unei stabilități financiare inclusiv din perspectiva predictibilității și cuantumului pensiei de serviciu, care, alături de îmbunătățirea condițiilor de lucru, să încurajeze judecătorii cu experiență să rămână în cadrul sistemului judiciar.

Este absolut nefiresc fenomenul actual, prin care judecătorii cu experiență profesională remarcabilă, care ar putea aduce cu adevărat beneficii actului de justiție, aleg eliberarea din funcție prin pensionare, din cauza condițiilor de lucru și a instabilității care caracterizează statutul și drepturile acestora.

În condițiile în care s-ar realiza o revizuire a competenței și a schemei de personal a instanței supreme și s-ar permite în continuare judecătorului să-și adapteze activitatea conform programului de lucru flexibil, ar putea duce la încurajarea judecătorilor cu vechime să rămână în sistem. Totodată, trebuie promovată ideea recompensării financiare mai consistente decât cea în vigoare a judecătorilor acestei instanțe pentru fiecare an în plus de activitate peste vechimea minimă de pensionare, luându-se în considerare chiar un sistem procentual progresiv.

III. Consolidarea statutului judecătorului, astfel încât răspunderea materială să intervină doar în cazul săvârșirii unor fapte grave, care constituie infracțiuni sau, cel puțin, abateri disciplinare

Orice răspundere a judecătorului trebuie să aibă la origine ideea de vinovăție în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Astfel spus, răspunderea materială a judecătorului nu poate fi angajată în mod obiectiv, ci numai subiectiv, respectiv doar în situația săvârșirii de către acesta a unei fapte personale grave, făcute cu intenția de a produce un prejudiciu, ori în cazul în care acesta, din culpă gravă, a comis o eroare judiciară determinantă pentru producerea prejudiciului.

Eroarea judiciară se referă, în esență, la o soluție asupra fondului cauzei care nu corespunde unei realități juridice stabilite ulterior. Această eroare nu se datorează însă, în exclusivitate și, uneori nici măcar în parte, activității judecătorului sau procurorului.

De altfel, de esența exercitării unor căi de atac extraordinare, capabile să desființeze o hotărâre judecătorească definitivă, este tocmai împrejurarea că instanța care a judecat

---

primul proces nu a avut cunoștință de noile dovezi sau fapte, inclusiv cele infracționale legate de cauză, astfel că soluția inițială corespundea situației de fapt stabilite pe baza unui ansamblu de probe cunoscute la acel moment.

Unul dintre principiile fundamentale consacrate de Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, în cuprinsul documentului intitulat Magna Carta a Judecătorilor (Principii fundamentale), statuează: „Erorile judiciare trebuie remediate în cadrul unui sistem adecvat de căi de atac. Orice remediu pentru alte deficiențe în administrarea justiției presupune exclusiv responsabilitatea Statului.”

Tot astfel, în Avizul nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei asupra principiilor și regulilor privind imperativele profesionale aplicabile judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității, se arată:

„Ca principiu general, judecătorii ar trebuie să fie scutiți complet de răspundere în ceea ce privește plângerile direct împotriva lor în legătură cu exercițiul de bună-credință al funcțiunii lor. Erorile judiciare, fie că se referă la jurisdicție, fie la procedură, în aprecierea și aplicarea legii sau în evaluarea probelor, trebuie să fie rectificate prin apel; alte erori judiciare care nu pot fi rectificate altfel trebuie, cel mult, să conducă la o plângere a litigantului nesatisfăcut împotriva statului.”

Concluzia este aceea că „nu este potrivit ca un judecător să fie expus, în ceea ce privește exercițiul funcțiunilor juridice, vreunei răspunderi personale, chiar prin despăgubirea statului, cu excepția cazului în care face o greșală intenționată”.

Totodată, Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să își sporească capacitatea de a reacționa pentru a apăra judecătorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea, ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea, sau ar fi de natură să aducă atingere reputației lor profesionale.

Eficiența măsurilor adoptate depinde de termenul în care sunt realizate procedurile menite să asigure realizarea acestei atribuții. Pentru aceasta, apreciez că se impune modificarea *Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii*³, prin prevederea expresă a unor termene scurte în care să fie realizată verificarea aspectelor semnalate de către Inspekția Judiciară, să fie întocmit raportul și să fie adoptată hotărârea prin care Plenul sau Secția pentru judecători dispune măsurile care se impun și asigură publicarea hotărârii.

Ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii voi promova inițierea din oficiu a demersurilor de apărare a independenței judecătorilor și, implicit, a sistemului judiciar, o politică reactivă în această direcție, corelată cu implicarea altor instituții în vederea luării

---

³ Aprobat prin Hotărârea nr. 1073 din 3 decembrie 2018 a Consiliului Superior al Magistraturii

---

unor măsuri reparatorii eficiente, fiind necesare pentru corectarea informației de către canalul mediatic care a lansat-o sau a preluat-o.

IV. Deciziile cu privire la aspectele esențiale care vizează activitatea judecătorilor instanței supreme trebuie să fie precedate de consultarea acestora, acordând acestora timpul care să le permită furnizarea unui răspuns bine documentat

Astfel, au existat mai multe situații când au fost modificate legi cu un mare impact asupra activității Înaltei Curții fără ca judecătorii acestei instanțe să fi fost consultați. Este necesar să existe o bună comunicare cu factorii de decizie din sistemul judiciar pentru a se evita situațiile în care promovarea unor acte normative privesc sistemul judiciar să se facă fără consultarea instanțelor.

Modificarea legislației în această manieră poate duce la apariția unor necorelări legislative și la producerea unor disfuncții care afectează, în final, cetățeanul. În plus, este necesar să se efectueze studii de impact pentru a pregăti sistemul pentru modificări cu consecințe asupra activității acestuia.

Pentru aceasta, cred că orice consultare a instanțelor în problemele de interes general ale sistemului judiciar trebuie să fie urmată de o centralizare obligatorie a tuturor punctelor de vedere exprimate, publicată pe EMAP, în zona accesibilă tuturor judecătorilor.

V. Recâștigarea și consolidarea încrederii publice în puterea judecătorească, inclusiv prin îmbunătățirea transparenței și comunicării

Pentru a fi conștientă de rolul și importanța activității judecătorilor, societatea trebuie să fie permanent informată, cu precădere asupra aspectelor care generează dezbateri în mediul public, legate de activitatea judecătorilor.

Este esențială consolidarea unui mecanism de comunicare la nivelul sistemului judiciar, care să asigure transmiterea către opinia publică a poziției sistemului cu privire la aspectele în dezbatere și, în consecință, formarea unei impresii publice corecte.

Din acest punct de vedere, viitorul Consiliului Superior al Magistraturii va trebui să-și asume un rol mai activ de intervenție în sprijinul judecătorilor, inclusiv la nivel public, coroborat cu un rol de analiză și identificare a acelor mijloace prin care puterea judecătorească să redobândească în integralitate nivelul de încredere pe care îl merită.

În relația cu corpul magistraților, Consiliul trebuie să asigure transparența tuturor activităților și deciziilor referitoare la organizarea și funcționarea instanțelor și parchetelor, cariera, evaluarea, formarea și examenele judecătorilor.

În acest sens, este necesară asumarea responsabilității publicării nu doar a ordinii de zi ale ședințelor Plenului și Secției pentru judecători, ci și a documentelor la care se referă (note, opinii ale comisiilor, etc.), astfel încât toți cei interesați să poată lua cunoștință de conținutul lor. De asemenea, modificarea ordinii de zi, prin suplimentarea acesteia, trebuie să constituie o situație excepțională.

O riguroasă motivare a hotărârilor adoptate creează convingerea temeiniciei activității desfășurate și ușurează acceptarea lor de către cei cărora le sunt destinate.

În exterior, transparența activității Consiliului este de natură să sporească încrederea în capacitatea acestui organism de a-și îndeplini în mod obiectiv și responsabil atribuțiile legale, fiind în același timp o condiție esențială a încrederii pe care cetățenii trebuie să o aibă în funcționarea justiției. Pentru aceasta este necesară îmbunătățirea strategiei de comunicare a Consiliului, inclusiv prin intensificarea participării reprezentanților Consiliului la dezbateri publice privind sistemul judiciar.

Având în vedere natura funcției, judecătorii sunt expuși în permanență criticilor publice, în ultima perioadă remarcându-se o tendință aproape excesivă a mass-media de a acorda atenție deosebită puterii judecătorești și, mai ales, cauzelor instrumentate de judecătorii Înaltei Curți. De asemenea, prin canalele mass-media sunt transmise comentarii critice uneori neechilibrate ale politicienilor, care pot submina, deliberat sau nu, încrederea în puterea judecătorească.

Fără a nega rolul important pe care mass-media îl are într-o societate democratică, sunt necesare pârghii de natură a asigura o informare corectă a opiniei publice.

Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să asigure ca atât în structura de comunicare din cadrul Consiliului, cât și la nivelul instanțelor să existe purtători de cuvânt bine pregătiți în domeniu, cu abilități de comunicare și dorință de a contribui, prin modul de abordare a relației cu mass-media, la crearea unei imagini corecte despre justiție și judecători în rândul opiniei publice. De asemenea, este necesar ca relația sistemului judiciar cu mass-media să se dezvolte bazându-se pe înțelegerea reciprocă a poziției fiecăruia, iar informarea publicului prin mass-media să se facă cu bună-credință și pe baza regulilor stabilite în *Ghidul de bune practici în relația sistemului judiciar cu mass media*⁴ al Magistraturii, precum și a prevederilor naționale și internaționale, păstrându-se echilibrul între libertatea de expresie și alte drepturi fundamentale ale omului.

Întărirea relației cu mass-media și transformarea acesteia într-un partener în informarea corectă a opiniei publice, chiar dacă uneori sunt relevate aspecte negative ale activității judiciare, vor conduce la îmbunătățirea imaginii publice a sistemului judiciar.

---

⁴ Adoptat prin Hotărârea nr. 197 din 17 septembrie 2019 a Consiliului Superior al Magistraturii

---

În legătură cu realizarea acestui deziderat, menționez că, vreme de 6 ani, am condus Biroul de Informare și Relații Publice al Curții de Apel București, fiind și purtătorul de cuvânt al acestei instanțe, activitate care mi-a permis dezvoltarea abilităților de comunicare, în special cu instituțiile mass-media. Fără a fi lipsit de modestie, consider că am reușit să promovez o bună imagine a Curții de Apel București și a judecătorilor acestei instanțe.

În interior, voi susține în cadrul Consiliului o comunicare directă, deschisă și onestă, echilibrată, astfel încât divergențele de opinii să fie depășite fără a afecta coeziunea echipei și fără a conduce la crearea de facțiuni/rupturi/situații tensionate între membrii Consiliului.

În vederea creșterii gradului de transparență, este necesară o mai multă deschidere și în raporturile cu societatea civilă și cu celelalte profesii juridice.

Astfel, în desfășurarea activității, Consiliul trebuie să respecte regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale în raporturile cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora, în principal prin informare și consultare. De asemenea, este necesară o bună organizare a activității tuturor structurilor acestei instituții, și în special a Biroului de Informare și Relații Publice, în așa fel încât să fie comunicate conform dispozițiilor legale toate informațiile de interes public atât din oficiu, cât și la cerere.

Pe de altă parte, așa cum se arată în *Ghidul de bune practici privind relația sistemului judiciar cu celelalte profesii, în special avocați*⁵, "Profesiile juridice îmbrățișează valori etice comune cum sunt umanismul, profesionalismul, integritatea, demnitatea, buna-credință, ascultarea empatică și respectul reciproc." Astfel că, este necesară o colaborare a tuturor profesiilor juridice pentru asigurarea unui act de justiție profesionist, transparent și de înaltă calitate, care presupune respectarea rolurilor pe care legea le atribuie fiecăruia dintre participanți. Această colaborare se poate realiza prin însușirea și aplicarea prevederilor acestui ghid, încheierea unor protocoale cu reprezentanții fiecărei profesii juridice, dar și prin organizarea unor activități comune.

Consider că trebuie să continue cooperarea cu celelalte instituții internaționale, în special cele europene, pentru promovarea valorilor comune. Astfel, în principal, este necesar ca viitorul Consiliu să continue implicarea în vederea atingerii obiectivelor stabilite în *Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare*, al cărei membru este, respectiv: promovarea principiilor Satului de drept (Rule of Law) – accesul la o justiție echitabilă, independentă și imparțială; promovarea accesului la o justiție digitală în beneficiul cetățenilor; întărirea încrederii reciproce între autoritățile judiciare ale statelor membre.

Astfel, este necesară participarea membrilor viitorului Consiliu Superior al Magistraturii la lucrările desfășurate în cadrul Rețelei, cât și luarea măsurilor interne care se impun. În acest sens, trebuie continuate programele internaționale începute de către actualul Consiliu, dar și

---

⁵ Adoptat prin Hotărârea nr. 278 din 16 decembrie 2019 a Consiliului Superior al Magistraturii

---

identificarea de noi domenii pentru dezvoltarea sistemului judiciar în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Concluzii

Întreaga mea carieră de judecător stă mărturie că nu am abdicat niciodată de la valorile profunde ale acestei profesii.

Ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, dacă voi fi ales, mă voi concentra, cu precădere, pe așezarea judecătorului de la Înalta Curte de Casație și Justiție pe locul pe care îl merită în structura sistemului judiciar, din perspectiva autorității și a respectului cuvenit, nu doar dintr-o perspectivă pur teoretică și de formală reglementare.